KAMMARRÄTTEN

KR RÄTTSFALL

Extraordinär besvärsrätt beträffande avdrag för nedsatt skatteförmåga

En arrendator J hade i sin deklaration 1962 i förvärvskällan tjänst redovisat av honom åtnjuten folkpension 2.712 kr och hustruns folkpension 2.212 kr samt därutöver ett belopp å 1.500 kr. Inkomsten av tjänst hade sålunda — efter schablonavdrag å 100 kr — upptagits till 6.324 kr.

TN — som till beskattning hos hustrun upptog folkpensionen, 2.212 kr och taxerade henne till såväl sis som kis för 1.960 kr, taxerad inkomst, utan beskattningsbar inkomst — taxerade mannen J till sis för 3.870 kr, taxerad inkomst, med beskattningsbar inkomst av 2.100 kr och till kis för 3.960 kr, taxerad inkomst, med beskattningsbar inkomst av 2.200 kr. Därvid hade till beskattning hos honom upptagits dels folkpensionen, 2.712 kr, dels ock beloppet 1.500 kr. Avdrag för nedsatt skatteförmåga hade inte tillgodoförts honom, medan hustrun erhållit dylikt avdrag med 200 kr.

Sedan mannen J i en den 26/9 1963 till PN inkommen skrift yrkat avdrag för nedsatt skatteförmåga med så högt belopp, att någon skatt inte skulle uppkomma, yttrade PN. Yrkandet om avdrag för nedsatt skatteförmåga har framställts i en den 26/9 1963 till PN:s kansli inkommen skrift. Jml. 50 § KL kunde frågan om särskilt avdrag prövas, därest besvär eller framställning gjorts senast den 30/6 året näst efter taxeringsåret. J har icke förebringat omständighet, som kan medföra rätt att anföra besvär i särskild ordning. PN upptager icke yrkandet till prövning.

Hos KR fullföljde J sin talan.

I sitt beslut anförde KR. Enär av självdeklarationen framgår, att J:s inkomst till huvudsaklig del utgjorts av folkpension samt han på grund därav jml. 50 § 2 mom. fjärde st. KL varit berättigad att erhålla extra avdrag för nedsatt skatteförmåga, alltså och då TN det oaktat icke tillgodofört J sådant avdrag och ej heller i föreskriven ordning underrättat honom härom, får han anses bevarad vid sin rätt att i förenämnda hänseende föra talan mot TN:s beslut. KR finner förty skäl att med undanröjande av PN:s beslut visa målet åter till PN för ny behandling. (KR:s beslut den 3/3 1966.)

Grundförbättring å förhyrd mark

Ett A/B, som med nyttjanderätt disponerade ett en stad tillhörigt markområde, hade under år 1962 nedlagt kostnader å 1.114.885 kr för grundförbättring å stadens område. I deklarationen 1963 tillgodoförde sig bolaget avdrag för beloppet 1.114.885 kr.

TN godkände avdraget.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:31

Hos PN hemställde TI, att avdraget skulle vägras, enär kostnaderna inte voro på en gång avdragsgilla.

PN avslog TI:s hemställan samt yttrade. Marken utgjordes dels av en markremsa om 10 meters bredd närmast vattnet, dels viss gatumark. Avsikten med att markremsan närmast vattnet inte överlåtits med äganderätt utan skulle stanna i hamndirektionens ägo och endast disponeras med nyttjanderätt hade varit, att man för framtiden velat förhindra uppkomsten av en privatägd hamn inom bol:s område och dessutom att bol. inte skulle kunna göra anspråk på rätt till vattnet utanför sin egen mark. Nyttjanderättstiden hade bestämts till 50 år med 10 års förlängning varje gång för tid därefter. Kostnaderna utgjorde sådana, som nedlagts å mark, vilken vid tiden för investeringen varit i stadens ägo. Vid bedömningen av avdragsrätten borde någon relevans inte tillmätas den omständigheten att bol. kunde äga optionsrätt till markområdena eller att dessa vid senare tidpunkt kunde ha övergått i bol:s ägo. Även om anläggningarna väsentligen utförts i bol:s intresse och kommit bol. till godo, kunde likväl den erlagda nyttjanderättsavgiften antagas vara avpassad med hänsyn till att detsamma haft att bestrida kostnaderna för investeringarna. Om staden i stället haft dessa kostnader, kunde det antagas att avgiften blivit väsentligt högre. Mot denna bakgrund fann PN kostnaderna vara för bol. avdragsgilla.

Hos KR fullföljde TI sin talan.

KR — som fann kostnaderna ha avsett grundförbättringar, varå värdeminskningsavdrag ej medgives — biföll TI:s besvär. Därvid anförde KR bl a. Avdragsrätten får bedömas med utgångspunkt från stadens utfästelse att efter utgången av den avtalade nyttjanderättstiden 50 år låta nyttjanderätten bestå på oförändrade villkor och att, om denna utfästelse komme att åsidosättas, gottgöra bol. efter närmare angivna grunder. Då med hänsyn härtill värdet av bol:s å marken uppförda anläggningar får antagas ha kommit bol. till godo, som om marken varit dess egen, måste rätten till avdrag för kostnaderna bedömas efter samma regler, som skola tillämpas beträffande anläggningar å egen mark. (KR:s utslag den 28/2 1966.)

Anm.: Jfr RÅ 1955 not Fi 1117.

Skatteberäkning för ackumulerad inkomst beträffande honorar från filmbolag

Under åberopande av förordningen om ackumulerad inkomst hade en författare L hos PN hemställt om fördelning på tio år av ett bland sina intäkter under år 1962 ingående belopp å 141.675 kr, som uppburits från ett filmbolag med anledning av att L uppburit rätten att filmatisera en av honom författad bok, vilken utkom 1950. Vidare anförde L bl a. Avtalet om filminspelningen av boken, vilket träffades några år före 1962, stipulerade, att ersättning skulle utgå dels med ett bestämt belopp, dels i form av royalty. Emellertid hade avtalet i sistnämnda del ändrats omkring årsskiftet 1961/62 på så sätt, att rätten till royalty kapitaliserats till ett belopp av 141.675 kr, som erlagts till L i febr. 1962. Engångsersättningen utgjorde ett resultat av hans tidigare arbete med boken, vilket arbete sträckte sig över en mycket lång följd av år, minst tio.

TI avstyrkte bifall till denna hemställan.

PN fann inkomsten utgöra sådan inkomst, för vilken förordningen var till-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:31

lämplig, samt bestämde, att beloppet 141.675 kr skulle fördelas med 14.100 kr på ett vart av taxeringsåren 1954—62 och med 14.775 kr på taxeringsåret 1963.

Hos KR yrkade TI att, enär den ersättning å 141.675 kr, som erhållits för filminspelningen, inte kunde anses hänförlig till mer än ett år, skatteberäkning enligt förordningen inte skulle medges.

I sitt utslag yttrade KR. Jämlikt 3 § 3 mom. 1) KF ang. beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst kan sådan skatteberäkning äga rum betr. ifrågavarande intäkt. Med hänsyn till upplysta omständigheter måste intäkten anses hänförlig till tio år. KR finner förty ej skäl att bifalla besvären. (KR :s utslag den 2/2 1966.)

Jfr RÅ 1962 Fi 832 (Skattenytt 1963 sid. 35).

Utgivna viten ej avdragsgilla

Ett A/B, som bedrev bilförsäljning och reparationsverkstad, hade i sin deklaration 1963 tillgodofört sig avdrag för viten å tillhopa 5.430 kr, som bol. erlagt till Automobilhandlareförbundet på grund av överträdelse av vissa föreskrifter i en mellan Kommerskollegium och förbundet träffad förbindelse ang. avbetalningshandeln med bilar.

TN godkände deklarationen.

Hos PN yrkade TI, att bol. skulle förvägras avdraget.

PN biföll yrkandet, därvid PN anförde. Det av bol. till förbundet utgivna beloppet utgör viten enligt 4 § i en överenskommelse den 16/4 1959 mellan Kommerskollegium och förbundet, vilken överenskommelse blivit av K. Maj :t godkänd. Frågan om erläggande av vite avgöres av en särskild nämnd bestående av tre personer, varav en — tillika ordf. — utses av K. Maj :t, en av förbundet och en av Automobilindustriföreningen. Kontrollkostnaderna och kostnaderna för nämndens verksamhet bestridas av inflytande viten eller — därest sådana medel saknas — betalas av förbundet, dock med rätt för förbundet att av statsmedel utfå en tredjedel av vad förbundet sålunda utgivit. I den mån influtna viten ej tagits i anspråk för gäldande av kostnaderna, skola de vid avtalstidens slut överlämnas till något välgörande ändamål. För bilhandlare, som icke biträtt överenskommelsen, gäller KF 11/12 1959 (nr 575) med föreskrifter om vissa betalningsvillkor vid yrkesmässig försäljning av bilar. Förordningens och överenskommelsens bestämmelser i 1 § om tillämpningsområde samt i 2 resp. 3 § om kontantinsats och kredittid överensstämma liksom även bestämmelserna i 4 § om påföljd för säljare, som utlämnat bil i strid mot de i 2 resp. 3 § givna föreskrifterna, dock att påföljden i förordningen betecknas såsom böter och ej vite. Med hänsyn till det anförda får ifrågavarande belopp, 5.430 kr anses ha karaktär av straffpåföljd och utgör därför icke någon avdragsgill utgift i bol :s rörelse.

Hos KR yrkade bol. att erhålla avdrag med berörda belopp.

KR ej ändring (utslag den 24/3 1966).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:31